

конструкції досліджені наразі недостатньо і вимагають проведення додаткових експериментальних, чисельних та теоретичних досліджень.

Література:

1. ДБН В.2.6-161:2017. *Дерев'яні конструкції. Основні положення.* – К: МРР та ЖКГ України, 2017. – 111 с.

2. Дмитренко А.О. *Експериментальні дослідження двотаврових дерев'яних балок зі стінкою з орієнтовано-стружкових плит/ А.О. Дмитренко, О.В. Гонтаренко //Збірник наукових праць (галузеве машинобудування, будівництво) – ПолтНТУ, 2014. – С. 184 – 190.*

УДК 620.97:338.23

ВПЛИВ ВУГЛЕВОДНЕВОГО КОНДЕНСАТУ ТА ВУГЛЕВОДНЕВИХ ПРОДУКТІВ НА ВУГЛЕКИСЛОТНУ КОРОЗІЮ ВНУТРІШНЬОГО СВЕРДЛОВИННОГО ОБЛАДНАННЯ

Дмитренко В.І., к.т.н., доцент

Зезекало І.Г., д.т.н., професор

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

dmytr.v@gmail.com

Корозія обладнання та споруд у нафтогазовій промисловості є однією з основних причин зниження їх працездатності, що зумовлює величезні економічні втрати та екологічні збитки [1-6].

Враховуючи великий обсяг досліджень у галузі виявлення причин виникнення, механізму розвитку і проблеми розробки заходів, які попереджують внутрішню корозію газопромислових трубопроводів, а також різноманіття підходів до оцінки цього явища, зупинимося на одному із аспектів [1-6]. Розглянемо вплив вуглеводневого чинника як найменш вивченого, але який, безсумнівно, має практичний інтерес.

Матеріали та методи

На газоконденсатних родовищах України гостро стоїть проблема вуглекислотної корозії, тому експеримент проводили із максимально можливим наближенням до реальних умов промислового середовища у вуглекислотному середовищі (вмісту CO₂ до 5,3 %).

Для визначення впливу вуглеводнів на швидкість корозії використовували стабільний вуглеводневий конденсат Розпашнівського, Загорянського і Гадяцького газоконденсатних родовищ та гас.

Вивчення корозійних процесів у модельних середовищах проводили гравіметричним методом. Дослідження проводились на зразках-свідках, виготовлених зі сталі марки Р-110 у термостатичній установці [3].

Результати вимірювань аналізували з використанням методів математичної статистики.

Результати експерименту

Наявність вуглеводневої фракції у водних електролітах суттєво впливає на кінетику і характер протікання корозійного процесу.

Встановлено, що корозійна активність середовища в системі залежить від співвідношення вуглеводень–вода. Аналіз результатів досліджень свідчить, що у разі вмісту конденсату 30–35 % швидкість корозії максимальна (рис. 1). Не залежно від типу газового конденсату при його співвідношенні із пластовою водою 1:2 процес корозії посилюється в 1,2–1,7 рази порівняно з однофазним водним середовищем. Вуглеводнева фаза гетерогенного середовища практично інертна до металу, але акумулює підвищену порівняно з водною фазою кількість H₂S, O₂, CO₂. Унаслідок цього на поверхні металу, що кородує, виникають тонкі

прошарки електроліту, де корозійний процес в умовах вільного надходження деполіаризатора протікає з більшою швидкістю, ніж в об'ємі середовища.

Інтенсивна корозія обладнання починається вже тоді, коли вміст води у системі становить 0,1–2 %, при цьому швидкість корозії зростає у 30 разів. За концентрації водного середовища 2 % швидкість корозії поступово збільшується і набуває максимуму за концентрації 70 %, після чого зменшується в 1,1–1,7 раза.

Результати експериментів свідчать, що на інтенсивність корозії у двофазному середовищі також впливає склад вуглеводневого конденсату. Так, наприклад, виявлена висока агресивність середовища досліджуваних систем за наявності газового конденсату Загорянського та Гадяцького газоконденсатних родовищ, які містять вуглеводнів C_{10} – C_{17} – 12,4–14,2 %, $>C_{17}$ – 5,2–6,8 %.

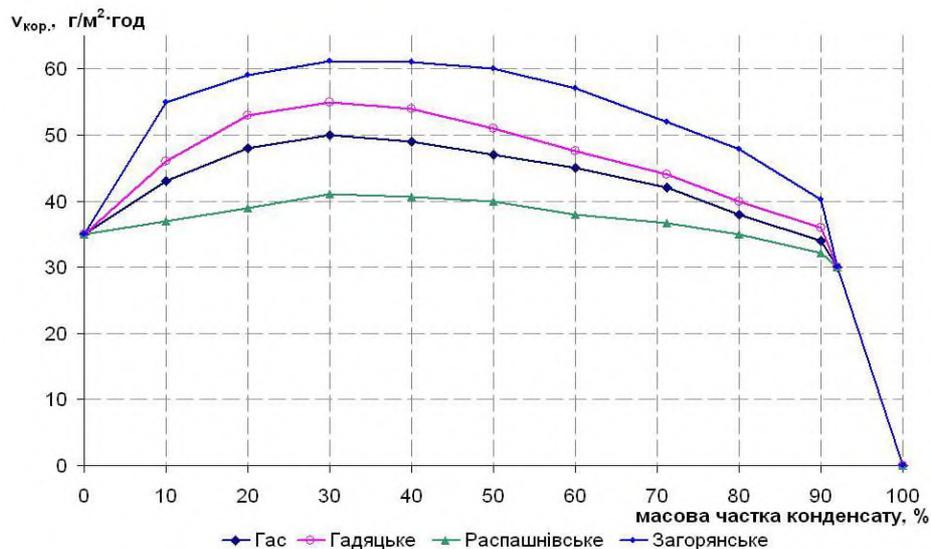

Рисунок 1 – Залежність швидкості корозії від концентрації вуглеводнів у модельному середовищі пластової води ($T=80\text{ }^{\circ}\text{C}$, $P_{\text{CO}_2}=0,1\text{ МПа}$, $t=2\text{ год}$)

Конденсат із меншим вмістом вуглеводнів C_{10} – C_{17} (8,9–10 %) менш відчутно впливає на корозійні процеси. Швидкість корозії у водному середовищі за наявності газового конденсату Рашпашнівського родовища в 1,1–1,3 раза, а за наявності гасу в 1,1 раза менша, ніж за наявності конденсату Гадяцького родовища.

Як видно з рисунка, швидкість корозії у вуглеводневому середовищі при всіх концентраціях зменшується в ряді:

$$\text{конденсат з концентрацією } C_{10}\text{--}C_{17} > 10\% > \text{гас} > \text{конденсат з концентрацією } C_{10}\text{--}C_{17} < 10\%$$

Встановлено, що швидкість корозійного впливу прямо пропорційна вмісту C_{10} +вище. Так, навіть гас є більш корозійно активним, ніж надлегкі газові конденсати з вмістом C_{10} +вище $< 5\%$. Це обумовлено тим, що більша частина гетероатомів, зокрема кисню та сульфуру, зосереджена у важких фракціях, особливо у її смолистій частині.

Слід відмітити, що швидкість корозії за наявності газового конденсату Загорянського родовища за всіх концентрацій значно вища, порівняно з іншими досліджуваними системами (в 1,1–1,5 раза), що можна пояснити високим вмістом у ньому, крім вищих вуглеводнів C_{10} +вище $\approx 19,3\%$, речовин із кислотними властивостями.

Отже, чим більше у конденсаті вищих вуглеводнів та кислотних компонентів, тим інтенсивніше протікає корозія.

Висновки. З усього вищезгаданого можна зробити такі висновки про значну роль вуглеводневого чинника в активації корозійних процесів газопромислового обладнання:

1. Встановлено, що не залежно від типу газового конденсату при його при його співвідношенні із пластовою водою 1 : 2 процес корозії посилюється в 1,2-1,4 раза порівняно з однофазним водним середовищем.

2. Вуглеводневі суміші, які характеризуються високим вмістом вищих вуглеводнів та кислотних компонентів, сприяють інтенсивній корозії.

Література:

1. Wang J., Yao Y., Luo H., Hu X., Huang F., Xiao Z., Guan Y., Xia D.-H. *Mechanism and modelling of CO₂ corrosion on downhole tools. Royal Society Open Science. 2019. Vol. 6, No. 4. Article 181899. DOI: 10.1098/rsos.181899.*

2. Dmytrenko V., Vynnykov Y., Zezekalo I. *Selection of effective corrosion inhibitors for bischofite solutions and simulated medium of formation waters. E3S Web of Conferences. 2020. Vol. 166. Article 06005. DOI: 10.1051/e3sconf/202016606005.*

3. Dmytrenko V., Vynnykov Y., Khomenko A., Manhura A., Kochetkov K. *Efficiency evaluation of using highly mineralized reservoir waters for preventing hydrate formation of natural gas in the conditions of Zakhidno-Radchenkivske gas-condensate field. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. 2021. Vol. 628, No. 1. Article 012015. DOI: 10.1088/1755-1315/628/1/012015.*

4. Dou Y., Cao S., Li J., Gu T., Wang H. *Experimental study on corrosion performance of oil tubing steel in HPHT flowing media containing O₂ and CO₂. Materials. 2020. Vol. 13, No. 22. Article 5214. DOI: 10.3390/ma13225214.*

5. Kermani M. B., Morshed A. *Carbon dioxide corrosion in oil and gas production – a compendium. CORROSION. 2003. Vol. 59, No. 8. P. 659–683. DOI: 10.5006/1.3277596.*

6. Kahyarian A., Brown B., Nešić S. *Technical note: Electrochemistry of CO₂ corrosion of mild steel: Effect of CO₂ on cathodic currents. CORROSION. 2018. Vol. 74, No. 8. P. 851–859. DOI: 10.5006/2792.*

УДК 69.003:624.011.1(477)

**ВІМ–ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ МОДЕРНІЗАЦІЇ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ
УКРАЇНИ**

Дмитрієв К.В., аспірант

Черненко М.М., аспірант

Максим'юк Ю.В., докт. техн. наук, професор,

Київський національний університет будівництва і архітектури

dmytriiev_kv-2022@knuba.edu.ua

Стрімкий розвиток технологій та виклики, зумовлені війною, суттєво змінюють підходи до будівництва в Україні. Галузь орієнтується на впровадження інноваційних матеріалів, цифрових технологій проектування, автоматизації процесів і принципів сталого розвитку. Це дозволяє не лише підвищити ефективність та безпечність будівельних робіт, а й скоротити терміни реалізації проєктів у складних умовах відновлення інфраструктури (ВІМ Ukraine Community, 2023).

Одним із ключових напрямів інновацій є використання ВІМ-технологій (Building Information Modeling), що забезпечують інтеграцію всіх етапів життєвого циклу будівлі – від концепції до експлуатації. У провідних українських проєктних організаціях, таких як «Київпроект», «Укрдіпродор» та «Архіматика», ВІМ стає основою для оптимізації процесів і